

חלוץ פרק שביעי עירובין

פ.א.

עין משפט נר מצוה

א [מיי פ"א מהל' עירובין
הל' ש"ע א"ח ס"י שפו
ספ"ד ד:]
ב ג טו ש"ע א"ח ס"י
שט ספ"ד ו:
ג ג מ"י פ"ה מהלכות
בבב"ש הלכה ז סמג
עשין קמ"א ט"ע ט"ד ס"י
שכ ספ"ד א:
ג ד ה טו ש"ע א"ח
ס"י שטו ספ"ד ו:
ג ד ו ז מ"י פ"א מהל'
עירובין הלכה ח
וט"ע ש"ס ספ"ד ח:
ה ח מ"י פ"ו מהלכות
עירובין הלכה ז סמג
עשין א"ט טו ש"ע א"ח
שטט:

רבינו חננאל (המשך)
היה חסר ה"ן יתר שיעורו
במאה. וכשם שתרומה
מדימה כ"ך חלת מדימה.
ואם ניטלה ממנה כזה
השיעור ונשאר בה מוחין
בהי סעודת מערבין לו
שתי אב"מ ניטלה ממנה
חלק אחד מ"כ"י כ"י חלת
ואם נפרסה עיסה לעצמו או
למשהה בנו אין מערבין
בה שכבר נעשתה כפרוטה.
וכן אם נפרסה כבר ותפרה
בקיטס ונראית שלימה
מערבין לו בה. אבל
אם נראית פרוטה כגון
דידע תופרה אין מערבין
לו בה. משמיה דשמואל
אמרו מערבין בפת אורז
אבל לא בפת דוחן.
ועוד אמרו משמו מערבין
בפת עדשים. ואם היא
פת עשויה ממינים הרבה
כגון חטים ושעורים ופול
ועדשים ודוחן וכוסמין
[אין מערבין לו בה].
ועגות שעורין תאכלנה
השעורים תאכלנה.
ללומר כשיעור כך וכך.
רב פפא אמר עריכתה
עריכתה שעורים ולא
עריכתה חטין. כדתנן
אובלין עראי מן העיסה
עד שתגלגל בהטים
ותמטטם בשעורין.
גלגלה בחיטים וטימטם
בשעורין. האוכל ממנה
חייב מיתה. כיון שהיא
נותנת המים מגבחת
חלתה, ובלבד שלא יהיה
שם ה' רבעים קמח.
ירושלמי מפני מה אמרו
מערבין בתצורות מפני
דרכי שלום, ומעשה
באותה העיסה (רביבה)
עשר שלום. כיון שהיא
דכ"י כל נתיבותיה
שלום. מתני' נותן אדם
מעה לחנוני או לנתוחם
כדי שיהיה [לן] עירובין
דבר ר' אליעזר כו.

איתבייה אביי בבב מערבין עירובי תחומין כו'. ק"ה הא
הגירסא בספרים ישנים וכן גרס ר"ח ופירש ה"ר
אברהם כולה סוגיא דה"ק תנינא חדא זימנא בכל מערבין כו' משמע
סתמא זין עירובי חצירות לטעמא משום איבה כדלקמן
מר' יהושע דלמנר פת אין כו' והאי
בכל מערבין אכולהו עירובין קאי
ואכולהו פליג ר' יהושע ואומר פת
אין מידי אחרניא לא ולהכי איצטרין
תרי זימני דאי לא לדר ותנא צבא
דהכא הוה מוקמינן ההיא לעיל
בתחומין דליירי זהו כולי פירקא
וימלתא דר' יהושע דהכא הוה מוקמינן
בחצירות דמיירי זהו לעיל ולא מפקא
היא לעיל כלל מרבי יהושע דהכא
אבל השמא דמימיתא נמי גבי מלתא
דרבי יהושע מפקא מדידה דלאפילוגי
קאמי איתבייה אביי אביי פריך על
מה שאמר שסבר רבי יהושע דלפילו
בתחומין אין מערבין אלא בפת והכי
גרסינן בכל הספרים ישנים בכל
מערבין עירובי תחומין (א) קאמר כו'
קס"ד דהאי בכל מערבין צבא מתי
פירות קאמר מוחן משמע ליה דלמנר
פת אין מידי אחרניא לא רבי יהושע
דהא אחרניא דר' אליעזר בכל מערבין
זין בחצירות זין בתחומין קאמר וקאמי
לה גבי תחומין (ב) בכל דבר אלמא
תחומין בכל דבר לרבי יהושע אלא
לאפוקי מרבי יהושע כו' אלא האי בכל
מערבין זין בכל עמיני פת מערבין
זין בשלמין זין בחסרין והשמא מיירי
מתני' בכל מערבין דווקא בחצירות
דליירי זהו לעיל ופליג על ר' יהושע
דבעי שלמין בחצירות והא דלא שני
אפירכא דאביי דודאי רבי יהושע
מודה לתחומין בכל דבר ובצמתיותו
תנן בכל מערבין אפילו בחצירות ו'
יהושע פליג בחצירות לחודיהו אינו
משום דאי ר' אליעזר איירי בתרויהו
וכ' יהושע לא פליג אלא בחצירות הוה
ליה לפירוש דלחצירות לחודיהו ק"א (ג)
כדי חתה וכדי דימועה מערבין
צ' בה. ונראה לר"י דווקא
בצולה לחלה ועמדומע איירי דאי
לא בעיא זימנא איכה חצירה אפילו
בחסרין מועט לישנא דמתניתין
משמע דשלמים לגמרי בעי ומיהו
לשון כדי קשה דהוה ליה למימר
חלמא דמועמא ואור"י דנקט כדי
לאשמועינן דלפילו נטל לשם חלה אם
הפריש יותר מכדי לורכך איכה איבה
ואם תאמר כיון דאשמועינן כדי חלמא
דהוה אחד מארבעים ושמונה כל שכן
כדי דימועה דהוה יותר ממאה
ואור"י דקס"ד דלימוע כיון דמוז הכי
ומודים

גב' לאפוקי מדר' יהושע דלמנר פת אין מידי אחרניא לא קא משמע
לן מסני' בכל אפילו זין ופירות ואי מהיחא הוה אחרניא התם הוה
דבעירובי תחומין עסקינן והתם מודה רבי יהושע דליכא למיחש
משום איבה כי הלא בעירובי חצירות לטעמא משום איבה כדלקמן
אבל בעירובי חצירות אימא לא להכי
הדר תנייה גבי חצירות. לישנא
אחרניא גרסינן לאפוקי מדר' מאיר
דלמנר צפת אין מידי אחרניא לא צפ'
הדר (לעיל דף ע"א:) קמ"ל בכל והיא
היא: **איסיבה אביי** **בכל מערבין**
עירובי חצירות גרסינן **ובכל משתתפין**
שיתופי מבואות ולא אמרו לערב בפת אלא
בחדר בלבד מאן שמעת ליה דאמר פת אין
מידי אחרניא לא רבי יהושע וקתני בכל
אלא אמר רבה בר בר חנה לאפוקי מדרבי
יהושע דאמר שלימה אין פרוסה לא קמשמע
לן בכל ופרוסה מאי טעמא לא אמר רבי
יוסי בן שאול אמר רבי משום איבה אמר
ליה רב אחא ברביה דרבא לרב אשי עירבו
כולן בפרוסות מהו א"ל ° שמוא יחזור דבר
לקלקולו א"ר ° ויחנן בן שאול ניטלה הימנה
כדי חלתה וכדי דימועה מערבין לו בה
והתניא כדי דימועה מערבין לו בה כדי
חלתה אין מערבין לו בה לא קשיא הא
= בחלת נחתום הא בחלת בעל הבית ° דתנן
שיעור חלה אחד מעשרים וארבעה העושה
עיסה לעצמו ועיסה למשתה בנו אחד מעשרים
וארבעה נחתום שהוא עושה למכור בשוק
וכן האשה שעשתה למכור בשוק אחד
מארבעים ושמונה אמר רב חסדא ד תפרה
לו בה לא קשיא ° הא דידע תיפרה הא דלא
ידע תיפרה א"ר זירא אמר שמואל מערבין
בפת אורז ובפת דוחן אמר מר עוקבא לדידי
מופרשא לי מיניה דמר שמואל ° בפת אורז
מערבין ובפת דוחן אין מערבין אמר רב חייה
בר אבין אמר רב ° מערבין בפת עדשים איני
והא הדיא דהואי בשני דמר שמואל ושדייה
לכלביה ולא אכלה ההיא דשאר מינים
הוויא דכתיב ° ואתה קח לך חטין ושעורים
ופול ועדשים ודוחן וכוסמין וגו' רב פפא
אמר ההיא צלויה בצואת האדם תעגנה
דכתיב ° והיא בגללי צאת האדם תעגנה
לעיניהם מאי ועגת שעורים תאכלנה אמר
רב חסדא לשיעורים רב פפא אמר ° עריבתה
° בעריבת שעורים ולא ° בעריבת חטים:
מתני' נותן אדם מעה לחנוני ולנתוחם
כדי שיזכה לו עירוב דברי רבי אליעזר
והכמים אומרים ° לא זכו לו מעותיו

א) לעיל ט: קדושין לה.
ב) גי' הלאש ויפתא א. חלה
צ"כ מ"ג, ד) בקד"י גי' הדי
גמ' ובש"י כ"כ עריכתה
עריכתה. וז"ל הגאון יעקב
זול"ט, (ט) ונע"י חוס' שנת
לה ד"ה י"ק.

תורה אור השלם

1. ואתה קח לך חטין ושעורים ופול ועדשים ודוחן וכוסמין ויחנן בן שאול קח לקחם מספר הקמים אשר אתה שוכב על צדך שלש מאות ותשעים יום תאכלנה: יחזקאל ד ט
2. וצגת שעורים תאכלנה ודיא בגללי צאת הקדש תעגנה לעיניהם: יחזקאל ד י ב

הגהות הב"ח

(א) חוס' ד"ה אימיה וכו' בכל הספרים שהיטט בכל מערבין עירובי תחומין כו' קס"ד כ"ל וז"ל וז"ל קאמי נחמק: (ב) בא"ר וקמי לה גבי תחומין דמערבין בכל דבר אלמא:

גליון הש"ס

גב' שבא יחזור דבר לקלקולו. גיטין ק"ד ה ע"ב:

רבינו חננאל

[ת"ר] בכל תחומין מערבין עירובי תחומין ובמבואות משתתפין שיתופי מבואות ולא אמרו לערב בפת אלא בעירובי חצירות בלבד. ואוקימנא להא ברייתא (לה) דת"ר יהושע היא דקתני בתחומין ובמבואות בכל. ובחצירות בפת. והני מילי בשלימה אבל בפרוסה לא. ופרוסה איבה טעמא לא משום איבה. דאמר אביי מיתניא אנה שלימה והיא פרוסה. ואמרין ואי לייתה כולה פרוסה לייכא איבה מאי. ושנינן גזירה שמא יביא אחד פרוסה ואחד שלימה ויבואו ליה לקלול איבה כדאמרן. וסוגיין דשמעתין כדי יהושע דאמר שלימה אין פרוסה לא. א"ר יונתן בן שאול א"ר אמר ניטלה מכבי העירוב כדי חלתה כדי חלת הנחתום העושה למכור בשוק, או אשה העושה למכור בשוק. שהוא אחד מארבעים ושמונה בעיסה. וכדי דימוע שהוא אחד ממאה ועוד. דתנן בתרומות פרק [ד'] ר' אליעזר אמר תרומה עולה באחד ומאה ר' יהושע אמר במאה ועוד. ר' יוסי בן המשולם אמר [ועוד] קב למאה סאה, ונתת [לדומע] [לדומע]. ואמרו בתלמוד ארץ ישראל והלכה כדברי של ר' יוסי בן המשולם. נמצא המדמע סאה במאה אין

לכהן אפילו צפורתא איכה איבה: **והיא** ההיא דהואי בשני דמר שמואל כו'. עשו לנסות מה טעמא לפי שזוה הקב"ה ליחזקאל לעשות: **בית רבי** ואתה קח ד' כו'. פ"ה וכתיב דמיה לחם אגשים לא תאכל אלמא לאו לחם הוא והגיה ר"ת דהאי לחם אגשים דהכרחה כמיז רחוק מפרשה זו כמה דפיין והכי פירושא ההיא דשאר מינין הואי דכתיב קח לך חטין ושעורים ופול ועדשים ודוחן וכוסמין וגו' רב פפא אמר ההיא צלויה בצואת האדם תעגנה דכתיב ° והיא בגללי צאת האדם תעגנה לעיניהם מאי ועגת שעורים רב פפא אמר ° עריבתה ° בעריבת שעורים ולא ° בעריבת חטים: **מתני'** נותן אדם מעה לחנוני ולנתוחם כדי שיזכה לו עירוב דברי רבי אליעזר והכמים אומרים ° לא זכו לו מעותיו ומודין

לכהן אפילו צפורתא איכה איבה: **והיא** ההיא דהואי בשני דמר שמואל כו'. עשו לנסות מה טעמא לפי שזוה הקב"ה ליחזקאל לעשות: **בית רבי** ואתה קח ד' כו'. פ"ה וכתיב דמיה לחם אגשים לא תאכל אלמא לאו לחם הוא והגיה ר"ת דהאי לחם אגשים דהכרחה כמיז רחוק מפרשה זו כמה דפיין והכי פירושא ההיא דשאר מינין הואי דכתיב קח לך חטין ושעורים ופול ועדשים ודוחן וכוסמין וגו' רב פפא אמר ההיא צלויה בצואת האדם תעגנה דכתיב ° והיא בגללי צאת האדם תעגנה לעיניהם מאי ועגת שעורים רב פפא אמר ° עריבתה ° בעריבת שעורים ולא ° בעריבת חטים: **מתני'** נותן אדם מעה לחנוני ולנתוחם כדי שיזכה לו עירוב דברי רבי אליעזר והכמים אומרים ° לא זכו לו מעותיו ומודין